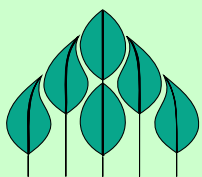

Evaluatie diermeel in voeders

1999 tot en met 2001

Kwaliteitsreeks nr 87
Maart 2003

Productschap Diervoeder

Evaluatie diermeel in voeders

1999 tot en met 2001

Kwaliteitsreeks nr 87
Maart 2003

Productschap Diervoeder
Stadhoudersplantsoen 12
2517 JL Den Haag
Telefoon 070 – 370 85 03
www.pdv.nl

Oplage: 100

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	2
1.1	ONTWIKKELINGEN IN REGELGEVING.....	2
1.2	CONTROLE	3
2	Inventarisatie en evaluatie	4
2.1	ADMINISTRATIEVE CONTROLE	4
2.2	RESULTATEN MONSTERNAME.....	5
2.3	BEDRIJFSINTERNE INSPECTIE EN CONTROLE	7
2.4	TOEZICHT OP TOEZICHT.....	8
3	Conclusie en verbeterpunten.....	10
3.1	ADMINISTRATIEVE CONTROLE	10
3.1.1	<i>Conclusie</i>	10
3.2	MONSTERNAME	10
3.2.1	<i>Conclusie</i>	10
3.3	BEDRIJFSINTERNE INSPECTIE EN CONTROLE	11
3.3.1	<i>Conclusie</i>	11
3.4	DISCUSSIE RESULTATEN TEN OPZICHTE VAN HET AID-RAPPORT.....	11
3.4.1	<i>AID rapport</i>	11
3.4.2	<i>Verslepingshypothese</i>	11
3.4.3	<i>Import van diermeel</i>	12
3.4.4	<i>Europese Feedban</i>	12
4	Verbeterpunten	13
	Bijlage 1: Ontwikkelingen in regelgeving.....	14
	Bijlage 2: Grafische weergave analyseresultaten KDD.....	15
	Bijlage 3 Grafische weergave analyseresultaten bedrijfseigen monsters.....	17

Den Haag, maart 2003

1 Inleiding

1.1 Ontwikkelingen in regelgeving

In 1999 hebben zich m.b.t. de regelgeving ter voorkoming van dierlijke zoogdiereiwitten in herkauwvoerders de nodige ontwikkelingen voorgedaan. Per 1 maart 1999 kondigde het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij het Verbod diermelen in diervoeders af. De "6%-regeling" die een verbod inhoudt op de productie van diervoeders voor herkauwers na een charge met meer dan 6% diersmeel kwam hiermee te vervallen. In aansluiting hierop stelde het Productschap Diervoeder op 17 maart 1999 Verordening PDV voorzorgmaatregelen verbod dierlijke eiwitten in voeders voor herkauwers 1999 vast. In de maanden die volgden bleek uit controles dat de regelgeving niet leidde tot de absolute garantie dat dierlijke eiwitten afwezig waren in herkauwvoerders.

Daarom werd per 1 augustus 1999 in de GMP-regeling diervoedersector de eis gesteld dat voor herkauwers verboden dierlijke eiwitten alleen op volledig separate productielijnen mochten worden verwerkt, en niet meer op productielijnen waarop ook herkauwvoerders werden geproduceerd.

Deze steeds strengere regelgeving heeft grote aanpassingen gevergd van de diervoederindustrie. In de praktijk betekende dit dat vanaf 1 augustus 1999 voor herkauwers verboden dierlijke eiwitten niet meer op dezelfde locatie voorkomen als waar ook herkauwvoerders worden geproduceerd.

Per 15 december 2000 is, o.b.v. een Europees verbod op het gebruik van dierlijke eiwitten in diervoeders (Richtlijn 2000/766/EG), door de Minister van LNV wijzigingen vastgesteld in Regeling verbod diermelen in diervoeders. Daarnaast is er een Tijdelijke regeling verbod dierlijke eiwitten in alle diervoeders landbouwhuisdieren vastgesteld ter implementatie van de Europese Landbouwwaard van 4 december 2000.

De regeling verbod diermelen in diervoeders schrijft onder meer voor dat de productielijn waarop herkauwvoerders worden bereid, volledig fysiek en aantoonbaar gescheiden moet zijn van productielijnen waarop andere voeders worden gemaakt. Daarnaast is het aantal verboden dierlijke eiwitten in herkauwvoerders uitgebreid. In de Tijdelijke regeling is opgenomen dat mengvoederbedrijven ook geen voeders voor andere landbouwhuisdieren dan herkauwvoerders mogen produceren, verkopen en/of transporteren waarin nog dierlijke eiwitten zitten.

Onder strikte voorwaarden is de opslag en verwerking van vismeel, dicalciumfosfaat en gehydrolyseerde eiwitten in voeders voor andere landbouwhuisdieren dan herkauwvoerders wel toegestaan (2000/766/EG). De bedrijven dienen hiervoor wel over een erkenning te beschikken. De afgifte van en toezicht op deze erkenningen valt onder de bevoegdheid van de RVV.

De Verordening PDV voorzorgmaatregelen Verbod dierlijke eiwitten in voeders voor herkauwers 1999 is door invoering van beide ministeriele regelingen ingetrokken.

Ook zijn door invoering van beide ministeriele regelingen enkele bepalingen uit de GMP regeling overbodig geworden en daardoor uit de GMP regeling geschrapt.

Doordat in de GMP regeling diervoedersector ook de Landbouwwet en de daarop gebaseerde regelingen is opgenomen, blijven de voorschriften via het GMP systeem geborgd.

In Bijlage 1 is een overzicht opgenomen met de ontwikkelingen in regelgeving op dit gebied.

1.2 Controle

De steeds vernieuwende regelgeving heeft ook gevolgen gehad voor de controle. Naast de KDD is ook door de overheid middels de RVV toezicht uitgeoefend op naleving van de wettelijke regels. Daarvoor is in eerste instantie door de RVV een controlememorandum opgesteld. De KDD heeft in een eigen controlememorandum de voor haar weggelegde toezichtstaken vastgelegd.

In deze evaluatie wordt gerapporteerd inzake de controle op naleving van de 'BSE-regels m.b.t. diermeel in diervoeders'. De gegevens hebben betrekking op het jaar 1999, 2000 en 2001.

De nadruk ligt op de bevindingen van de KDD-controles. Daarnaast worden ook de resultaten van bedrijfsinterne controles behandeld.

2 Inventarisatie en evaluatie

2.1 Administratieve controle

Door invoering van de ministeriele regeling verbod diermeel in diervoeders per 1 maart 1999 worden de controles op deze regelgeving door de KDD onder toezicht van de RVV uitgevoerd. Hiervoor zijn werkafspraken met de RVV gemaakt, welke continue geëvalueerd en bijgesteld worden (mede o.b.v. ontwikkelingen in de sector).

Voor 1999 betekende dit dat de KDD de mengvoederbedrijven die herkauwvoerders bereiden 4 maal per jaar bezocht heeft voor een basiscontrole m.b.t. de BSE-regelgeving. In totaal zijn in 1999 door de KDD 1.128 administratieve controles uitgevoerd, waarvan 620 op de naleving van de wettelijke voorschriften en 508 op GMP - voorwaarden. In totaal zijn er 292 tekortkomingen geconstateerd waarvan het merendeel (258) als opmerking is geclassificeerd. In ongeveer 18% van de controles op de naleving van de wettelijke voorschriften zijn opmerkingen gemaakt. Het aantal opmerkingen naar aanleiding van niet-nakoming van de GMP - voorwaarden ligt op 11%.

Met ingang van 1 augustus 1999 is in de GMP-regeling de eis gesteld dat voor herkauwers verboden dierlijke eiwitten alleen op volledig separate productielijnen mochten worden verwerkt, en niet meer op productielijnen waarop ook herkauwvoerders werden geproduceerd. Deze scheiding is in 2000 volledig doorgevoerd. Hierdoor is de frequentie van de basiscontroles in 2000 teruggebracht van 4 keer per jaar naar 1 keer per jaar.

In 2000 heeft de KDD totaal 525 administratieve controles uitgevoerd, waarvan 277 op de naleving van de wettelijke voorschriften en 248 op de GMP - voorwaarden. Er zijn in totaal 38 tekortkomingen geconstateerd, waarvan het merendeel opmerkingen (24). In ongeveer 5% van de controles op de naleving van de wettelijke voorschriften zijn opmerkingen gemaakt. Het aantal opmerkingen naar aanleiding van niet-nakoming van de GMP - voorwaarden ligt op 4%.

In 2001 is de frequentie van 1 keer per jaar gehandhaafd. Wel is het aantal aantoonbare controles op naleving van de wettelijke voorschriften aanzienlijk hoger t.o.v. 2000. Dit komt mede door het feit dat vanaf 1 januari 2001 de basiscontroles die uitgevoerd worden tijdens de GMP audit digitaal worden geregistreerd. Dit betekent dat deze controles meegeteld worden in de statistiek.

In 2001 zijn door de KDD dan ook totaal 740 administratieve controles uitgevoerd, waarvan 505 op naleving van de wettelijke voorschriften en 235 op GMP - voorwaarden. In totaal zijn er 76 tekortkomingen geconstateerd waarvan het merendeel als opmerking (52). Bij de controles op naleving van de wettelijke voorschriften zijn in ongeveer 8% van de controles opmerkingen gemaakt. Bij de controles op naleving van de GMP-voorwaarden zijn in 5% van de gevallen opmerkingen gemaakt. Er zijn hierbij geen afwijkingen geconstateerd. Wel zijn er een behoorlijk aantal afwijkingen geconstateerd in het kader van de wettelijke controle.

Dit komt met name door invoering van de nieuwe regelgeving m.b.t. het gebruik van dierlijke eiwitten¹ vanaf 15 december 2000. Op dit punt zijn met name in de eerste helft van 2001 afwijkingen geconstateerd.

Bij administratieve controles worden ter plaatse in alle gevallen waarnemingen met tekortkomingen met de betrokkenen besproken, waarbij een verbeterafpraak wordt gemaakt. Voor een herhaalde tekortkoming of afwijking wordt een evaluatieformulier geschreven, waarin de tekortkoming en verbeterafpraak worden vastgelegd. Ernstige afwijkingen worden door de inspecteur direct aan de leiding van de KDD gemeld en voor rapportage aan de AID verwerkt.

De controleresultaten zijn samengevat in tabel 1.

Tabel 1: Resultaten van de registraties in het kader van basiscontrole in 1999 t/m 2001

	Aantal controles	Opmerkingen (%)	Afwijking+ melding (n)
1999			
GMP – BSE regelgeving	508	11	4
Besluit PDV Voorzorgsmaatregelen verbod dierlijke producten in herkauwvoerders 1999	620	18	30
2000			
GMP - BSE-regelgeving	248	4	5
Besluit PDV Voorzorgsmaatregelen verbod dierlijke producten in herkauwvoerders 1999	277	5	9
2001			
GMP - BSE-regelgeving	235	5	0
Regeling verbod diermelen in diervoeders Tijdelijke regeling verbod dierlijke eiwitten in alle diervoeders landbouwhuisdieren	505	8	24

2.2 Resultaten monsternamen

In 1999 zijn in het kader van het Controlememorandum Verbod diermeel in diervoeders extra monsters herkauwvoeder genomen voor onderzoek op diermeel. Er zijn 306 monsters rundveevoer onderzocht op de aanwezigheid van dierlijke eiwitten (diermeel), waarvan 6 monsters (2,0%) positief zijn bevonden. Dit betreft alleen de door Labco geproduceerde uitslagen.

Opgemerkt wordt dat vanwege verschil in analysemethode² de monsters herkauwvoeder vanaf 1 maart 1999 aangeboden zijn aan zowel Labco als Rikilt. Per 1 oktober zijn de monsters op één monster na, uitsluitend naar LabCo gestuurd.

¹ Regeling verbod diermelen in diervoeders 15 december 2000 en Tijdelijke regeling verbod dierlijke eiwitten in alle diervoeders landbouwhuisdieren 4 december 2000

² Betrouwbaarheid en herhaalbaarheid microscopische analysemethode diermeel; RIKILT-DLO; Rapport 99.015, november 1999

Beide laboratoria (Rikilt en Labco) hanteerden vanaf toen dezelfde aangescherpte analysemethode (inweeg 10 i.p.v. 2 gram).

De positieve uitslagen zijn met name geconstateerd in het vierde kwartaal bij bedrijven die verenmeel in de fabriek hadden of nog geen gescheiden productie gerealiseerd hadden onder ontheffing van Productschap Diervoeder. In het 4^e kwartaal zijn 4 monsters positief bevonden.

In aansluiting hierop heeft de KDD 7 monsters verenmeel laten onderzoeken op de aanwezigheid van verboden dierlijke eiwitten voor herkauwers. De uitslagen van alle monsters waren positief. Gebleken is dat bij de productie van verenmeel ook weefselresten van pluimvee mee verwerkt kunnen worden. De huidige analysemethode maakt geen onderscheid tussen dierlijke eiwitten afkomstig van pluimvee en van zoogdieren. In de Regeling verbod diermelen in diervoeders is pluimveemeel wel, maar verenmeel niet als een verboden eiwit opgenomen.

Besloten is om in overleg met de RVV een nader onderzoek in te stellen. De RVV heeft de conclusies van de KDD bevestigd.

In 2000 zijn er conform planning 150 monsters herkauwervoer onderzocht op de aanwezigheid van dierlijke eiwitten (diermeel), waarvan in eerste instantie een monster positief is bevonden. Na contra expertise was de uitslag negatief.

In verband met het van kracht worden van de Regeling verbod diermelen in diervoeders en de tijdelijke regeling verbod dierlijke eiwitten in alle diervoeders landbouwhuisdieren heeft de KDD in 2001 naast onderzoek op de aanwezigheid van dierlijke eiwitten in herkauwervoeders ook onderzoek uit laten voeren in andere voeders dan herkauwervoeders (o.a. varkens- en pluimveevoeders) en voedermiddelen. In 2001 zijn door de KDD totaal 227 monsters onderzocht op de aanwezigheid van dierlijke eiwitten. Hiervan zijn conform planning 151 herkauwervoeders onderzocht, waarbij geen positieve uitslagen zijn geconstateerd.

Er zijn 70 andere voeders dan herkauwervoeders onderzocht. Hierbij is een varkensvoer positief bevonden. Deze uitslag is gemeld aan de AID en RVV. Het bedrijf heeft daarnaast actie ondernomen om te achterhalen wat de gevonden botresten vandaan komen. Daarnaast zijn er 6 voedermiddelen onderzocht waarbij geen positieve uitslagen zijn geconstateerd.

De monstersnames van de KDD hebben, uitgezonderd speciale acties bij verdenkingen, niet als doel contaminanten in voeders te voorkomen, maar te verifiëren of de eigen verantwoordelijkheid van de bedrijven om veilige producten te maken, werkt. De bedrijven gebruiken hiervoor het operationele GMP-kwaliteitsstelsel.

De resultaten zijn samengevat in tabel 2. In bijlage 2 zijn de resultaten in een grafiek per kwartaal weergegeven.

Tabel 2: Aantal diermeel-analyses genomen door de KDD 1999-2001

	1999		2000		2001	
	Aantal analyses (n)	Aantal positief bevonden analyses ³ (%)	Aantal analyses (n)	Aantal positief bevonden analyses ³ (%)	Aantal analyses (n)	Aantal positief bevonden analyses ³ (%)
Herkauwer-voeders	306	2	150	0	151	0
Andere meng-voeders	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	70	1
Voeder-mid-delen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	6	0

2.3 Bedrijfsinterne inspectie en controle

Ingevolge de GMP-regeling zijn de bedrijven verplicht een door het productschap vastgesteld minimum aantal monsters van voeders voor herkauwers te nemen en te laten onderzoeken op de aanwezigheid van dierlijke eiwitten. Deze monsters moeten volgens de vastgestelde methode worden geanalyseerd door een daarvoor erkend laboratorium in het kader van de Labcode-regeling. De verwachting was dat dit circa 1.500 monsters op jaarbasis zou opleveren.

In 1999 zijn in totaal 1.694 bedrijfsinterne monsters gerapporteerd. In 2000 en 2001 lag dit aantal veel lager, namelijk 1.029 respectievelijk 965.

In totaal zijn in 1999 in 66 monsters sporen van dierlijke eiwitten aangetroffen. Dat is 3,9% van het totale aantal monsters. In 2000 lag dit aantal behoorlijk lager, in 12 monsters zijn sporen van dierlijke eiwitten aangetroffen. Dit is 1,2% van het totale aantal monsters. In 2001 is in slechts 2 monsters sporen van dierlijke eiwitten aangetroffen (0.2%).

De resultaten zijn samengevat in tabel 3. In bijlage 3 zijn de resultaten in een grafiek per kwartaal weergegeven.

³ De mengvoederbedrijven die een positieve uitslag hebben, zijn zelf verantwoordelijk voor de maatregelen die zij nemen. De KDD vraagt wel welke corrigerende maatregelen zijn genomen. De actie die het bedrijf onderneemt wordt tijdens de eerst volgende basiscontrole of GMP audit beoordeeld.

Tabel 3: Aantal diermeelanalyses in herkauwvoerders, genomen door de bedrijven 1999-2001

	1999		2000		2001	
	Aantal analyses (n)	Aantal positief bevonden analyses ¹ (%)	Aantal analyses (n)	Aantal positief bevonden analyses ¹ (%)	Aantal analyses (n)	Aantal positief bevonden analyses (%)
Diermeel analyses in herkauwvoerders	1.694	3.9	1.029	1.2	965	0.2

2.4 Toezicht op toezicht

De RVV is belast met het toezicht op de naleving van de ministeriele regelgeving die per 1 maart 1999 van kracht is geworden. De RVV maakt bij de uitvoering van haar toezichthoudende taak gebruik van:

- a. bevindingen van bedrijfsbezoeken uitgevoerd door de KDD.
De RVV krijgt, m.b.t. de regelgeving op het gebruik van dierlijke eiwitten, inzage in de bevindingen van basiscontroles en GMP audits uitgevoerd door de KDD.
- b. analyseuitslagen in het kader van de bedrijfseigen monitoring;
De bereideres van herkauwvoerders hebben in het kader van de GMP regeling de plicht om, afhankelijk van het geproduceerde aantal voeders, monsters te nemen en te laten onderzoeken op de aanwezigheid van verboden dierlijke eiwitten. De uitslagen van deze monsters staan ter beschikking ter beschikking van de RVV.
- c. analyseuitslagen van monsters genomen door de controlerende instanties;
De KDD neemt bij haar bedrijfsbezoeken monsters voor onderzoek op de aanwezigheid van verboden dierlijke eiwitten. Ook deze uitslagen staan ter beschikking ter beschikking van de RVV.

De AID neemt in het kader van haar opsporingstaken ook monsters voor onderzoek op de aanwezigheid van verboden dierlijke eiwitten.

Zelf neemt de RVV ook monsters voor onderzoek op de aanwezigheid van verboden dierlijke eiwitten. Dit doen zij zowel bij de mengvoederbereiders als bij de veehouders.

d. steekproefsgewijze eigen waarneming op de bedrijven.

De RVV voert zelf ook controles op naleving van de regelgeving op de bedrijven uit. Het betreft zowel directe controles alsmede toezicht op de controle uitgevoerd door de KDD.

3 Conclusie en verbeterpunten

3.1 Administratieve controle

3.1.1 Conclusie

De KDD heeft in 1999 1.128, 2000 525 en in 2001 704 administratieve controles uitgevoerd. Zowel in 1999, 2000 als 2001 is het aantal administratieve controles volgens planning uitgevoerd.

Door invoering van strengere regeling lag de bezoekfrequentie in 1999 aanzienlijk hoger (4 maal per jaar) dan in 2000 en 2001 (1 maal per jaar). Het aantal uitgevoerde administratieve controles is in 1999 dan ook aanzienlijk hoger.

Opgemerkt moet worden dat het aantal aantoonbaar uitgevoerde administratieve controles in 2001 hoger is dan in 2000. Dit komt door het feit dat vanaf 1 januari 2001 de administratieve controles die uitgevoerd worden tijdens de GMP audit ook digitaal worden geregistreerd en dus meetellen in de statistiek.

Het aantal tekortkomingen lag door invoering van de strengere regelgeving in 1999 aanzienlijk hoger dan in 2000 en 2001 (202 in 1999 t.o.v. 38 in 2000 en 76 in 2001).

Ook hier dient opgemerkt te worden dat het aantal aantoonbare tekortkomingen voortkomend uit de administratieve controle in 2000 hoger is dan in 2001. Dit komt ook door het feit dat vanaf 1 januari 2001 de administratieve controles die uitgevoerd worden tijdens de GMP audit ook digitaal worden geregistreerd en dus meetellen in de statistiek.

3.2 Monstername

3.2.1 Conclusie

De KDD heeft zowel in 1999, 2000 als 2001 het aantal monsters conform planning genomen en laten onderzoeken.

Door invoering van strengere regeling zijn in 1999 meer monsters genomen en onderzocht op de aanwezigheid van dierlijke eiwitten dan in 2000 en 2001 (306 in 1999 t.o.v. 150 en 151 in 2000 respectievelijk 2001).

In 1999 zijn 6 positieve uitslagen geconstateerd. Deze positieve uitslagen zijn met name geconstateerd in het vierde kwartaal van 1999 bij bedrijven die verensmeel in de fabriek hadden of nog geen gescheiden productielijnen onder ontheffing van het productschap hadden gerealiseerd. In 2000 en 2001 zijn geen positieve uitslagen geconstateerd. Dit komt door implementatie van de strengere regelgeving door de bedrijven (volledige invoering gescheiden productielijnen). De KDD bemonstering is bedoeld als verificatie van de bevindingen bij de systeemaudits (bij GMP erkende bedrijven) en de administratieve (basis)controles.

De KDD heeft in 2001 in verband met het van kracht worden van de Regeling verbod diermelen in diervoeders en de tijdelijke regeling verbod dierlijke eiwitten in alle diervoeders landbouwhuisdieren naast onderzoek op de aanwezigheid van dierlijke eiwitten in herkauwvoeders ook onderzoek uit laten voeren in andere voeders dan herkauwvoeders (o.a. varkens- en pluimveevoeders) en voedermiddelen. Hierbij is 1 positieve geconstateerd in een varkensvoeder.

3.3 Bedrijfsinterne inspectie en controle

3.3.1 Conclusie

In totaal zijn in 1999 1.694 bedrijfsinterne monsters gerapporteerd. Dit aantal ligt boven de verwachting van 1.500 monsters. In 66 monsters zijn sporen van dierlijke eiwitten aangetroffen, dat is 3,9%. In 2000 en ook 2001 is het aantal bedrijfsinterne monsters afgenomen naar 1.029 respectievelijk 965. Dit komt mede door invoering van strengere regelgeving waardoor het aantal tonnages geproduceerd herkauwvoeder flink is gedaald. Het aantal positieve monsters is door de strengere regelgeving ook flink afgenomen naar 12 monsters (1,2%) in 2000 en 2 monsters (0,2%) in 2001.

3.4 Discussie resultaten ten opzichte van het AID-rapport

3.4.1 AID rapport

De AID heeft een onderzoek ingesteld om de besmettingsbron van de BSE-gevallen in Nederland te achterhalen. De onderzoekgegevens van 30 BSE-gevallen zijn in samenhang bekeken en op basis hiervan is een aantal hypothesen getoetst over de wijze waarop verspreiding van BSE in Nederland kan hebben plaatsgevonden. De resultaten van dit onderzoek heeft de AID in een rapport gepresenteerd (Bovine Spongiforme Encephalopathie Second opinion). In de volgende paragrafen worden de resultaten van de BSE –evaluatie 1999-2001 van het PDV in samenhang met het AID rapport bediscussieerd.

3.4.2 Verslepingshypothese

Sinds 1999 is er een afname van het aantal positieve uitslagen op de aanwezigheid van dierlijke eiwitten. Dit komt door implementatie van de strengere regelgeving (opheffen 6% regeling en invoering gescheiden productielijnen⁴) door de bedrijven. De afname in het aantal positieve uitslagen laat onverlet dat er nog een aantal BSE besmettingen kunnen optreden.

4 Per 1 maart 1999 opheffing van de 6% regeling en instellen van een verbod op het voorkomen van dierlijke eiwitten in voeders voor herkauwers.

Per 1 augustus 1999 invoering van volledige gescheiden productielijnen. Dit betekent dat voor herkauwers verboden dierlijke eiwitten alleen op volledig separate productielijnen aanwezig mogen zijn en dus niet meer op productielijnen waarop ook herkauwvoeders worden geproduceerd.

De conclusie van de AID dat deze besmettingen veroorzaakt zouden kunnen zijn door met diermeel verontreinigd herkauwvoer (door versleping) kan worden onderschreven.

3.4.3 Import van diermeel

In het AID rapport wordt het aannemelijk geacht dat, op basis van import- en exportgegevens van diermeel in de jaren 1992 tot en met 1999, het besmette diermeel via andere landen in Nederland is terechtgekomen. Dit ondanks het Besluit “” VVR Importverbod Brits diermeel afkomstig van herkauwers (in 1994 uitgebreid tot zoogdieren)” Op basis van de controlebevindingen van de KDD kan het PDV de conclusie van de AID niet onderschrijven. Er zijn geen aanwijzingen om te veronderstellen dat bovengenoemde verboden door de bedrijven zijn overtreden.

3.4.4 Europese Feedban

M.b.t het mogelijk in de toekomst opheffen van de feedban⁵ kan gesteld worden dat wanneer dit onder gekanaliseerde omstandigheden plaatsvindt dit geen problemen m.b.t. voeder- en voedselveiligheid met zich mee hoeft te brengen.

⁵ Totaalverbod op gebruik van verwerkte dierlijke eiwitten in voeders voor alle landbouwhuisdieren

4 Verbeterpunten

Hieronder staan de bij de evaluatie reeds vermelde verbeterpunten opgesomd. Daarachter wordt vermeld op welke wijze deze verbeterpunten doorgevoerd zullen worden.

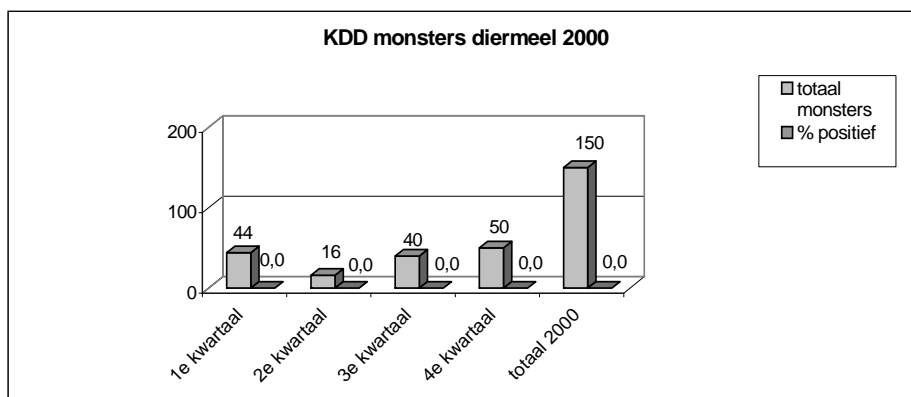
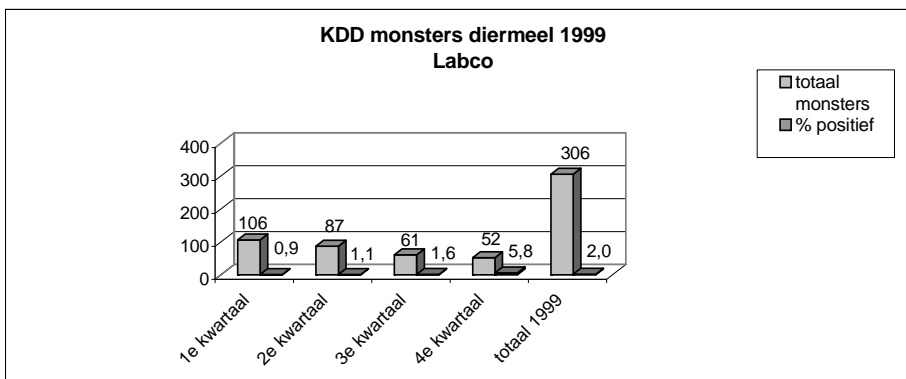
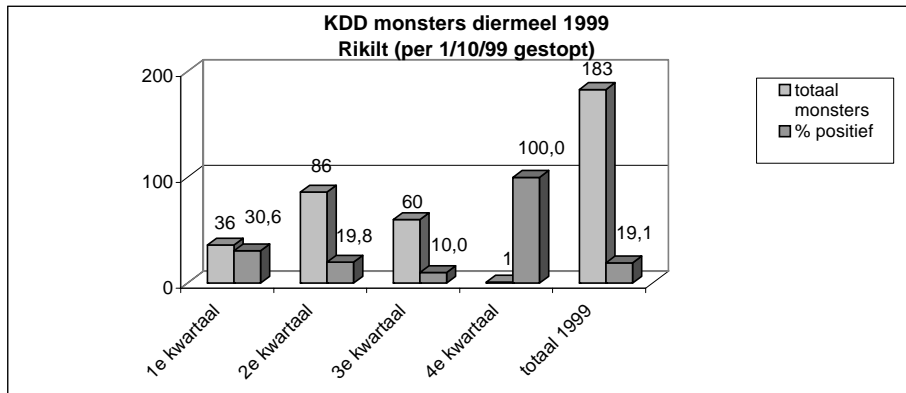
Verbeterpunten	Wie	Hoe
Implementatie en naleving van de regelgeving is een blijvend aandachtspunt.	Bedrijven	Tijdens bedrijfsbezoeken bewaken.
Verbetermaatregelen n.a.v. een positieve uitslag op aanwezigheid dierlijke eiwitten dienen beter opgenomen te worden in de GMP regeling	PDV	Bij redesign GMP-standaarden in 2003
Zowel bij de bedrijfseigen monitoring als de monsters genomen door de KDD dienen naast bemonstering en analyse van herkauwvoerders (op de aanwezigheid van dierlijke eiwitten) ook monsternamen en analyse op andere mengvoerders en voedermiddelen	PDV	Voorstellen doen voor aanpassing van de bedrijfseigen monitoring en voorschriften werkplan van het BCD. Dit in afstemming met de overheid.

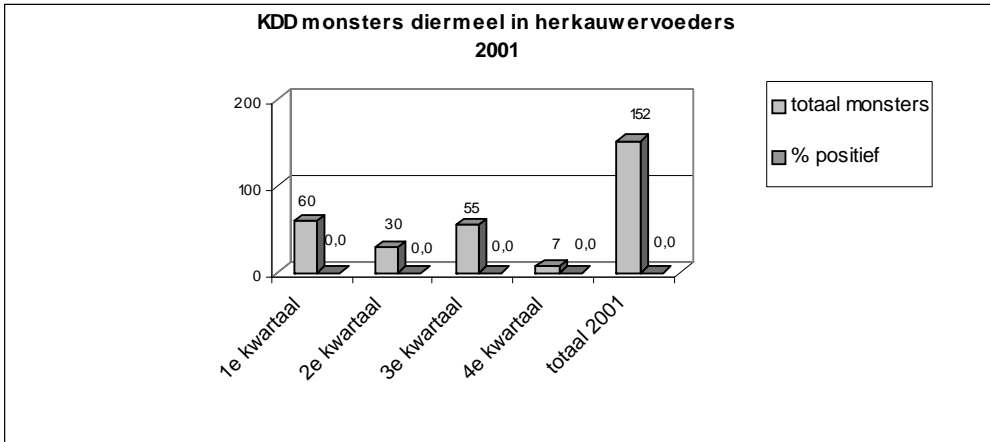
0-0-0-0-0-0

Bijlage 1: Ontwikkelingen in regelgeving

1 augustus 1989	Verbod vervoeding diermelen 1989, Besluit VVR;
6 september 1990	Importverbod Brits diermeel afkomstig van herkauwers (in 1994 uitgebreid tot zoogdieren); besluit VVR;
9 januari 1993	De "6%-regeling" die een verbod inhoudt op de productie van diervoeders voor herkauwers na een charge met meer dan 6% diermeel;
8 augustus 1994	Verbod op toevoeging weefseleiwitten van Zoogdieren aan herkauwer-voeders (uitwerking van 94/381/EC);
9 november 1994	Verordening VVR, uitbreiding van voorgaande maatregel. Formeel is deze verordening na enkele wijzigingen (opnemen van uitgezonderde producten van EG-beschikking 95/60/EG) pas in werking getreden op 1 juli 1998 (besluit PDV Regeling Verwerking Dierlijke Producten in Diervoeders 1998);
18 juni 1997	Wijzigingen besluit VVR met betrekking tot GMP -normen voor de diervoedersector. Dit besluit houdt onder andere in dat alleen zoogdiereiwitten die een voorgeschreven hittebehandeling (133°C, 20 minuten, 3 bar) hebben ondergaan, in de inrichting aanwezig mogen zijn.
25 augustus 1997	SRM-maatregel, die inhoudt dat bepaalde risico-organen bij slachting verwijderd en vervolgens vernietigd moeten worden. Risico-organen waren de kop (inclusief ogen en tonsillen) en het ruggemerg van alle slachtrunderen, -schapen en -geiten ouder dan 12 maanden, alsmede de milt van alle schapen en geiten.
1 maart 1999	Verbod van het Ministerie van LNV, inhoudende een absoluut verbod op het voorkomen van dierlijke eiwitten in voeders voor rundvee en andere herkauwers. Van dit verbod waren melk, bloed en bloedproducten en vis uitgezonderd. Verenmeel werd uitgesloten om problemen met de microscopische controlemethoden te vermijden. Daarna zijn nog aanvullende maatregelen getroffen, bv. om versleping tijdens de distributiefase uit te sluiten;
1 augustus 1999	PDV besluit GMP normen Diervoedersector, in werking getreden. In het besluit werd de eis gesteld dat voor herkauwers verboden dierlijke eiwitten alleen op volledig separate productielijnen mochten worden verwerkt, en niet meer op productielijnen waarop ook herkauwervoeders werden geproduceerd.
15 december 2000	Tijdelijke regeling Verbod dierlijke eiwitten in alle diervoeders voor landbouwhuisdieren, nu dus in EU-verband. Nadien is dit uitgewerkt in verordening EG999/2001

Bijlage 2: Grafische weergave analyseresultaten KDD

Bijlage 3 Grafische weergave analyseresultaten bedrijfseigen monsters

